

Galeusca, encontre de la continuïtat

El II encontre d'escriptors bascos, gallecs i catalans ha evidenciat la utilitat del camí recorregut i les mancances que encara queden per resoldre. València, l'any que ve, aclarirà encara més les coses.

Enric Sòria

De dimecres 24 a diumenge 28 de setembre ha tingut lloc a Baiona (Galícia) el III Encontre d'escriptors bascos, gallecs i catalans, Galeusca. Els dos primers, a Poblet i a Sant Sebastià, havien deixat ben clars l'interès i la conveniència d'aquesta trobada de professionals, units, si més no, per treballar dins una marginació comuna.

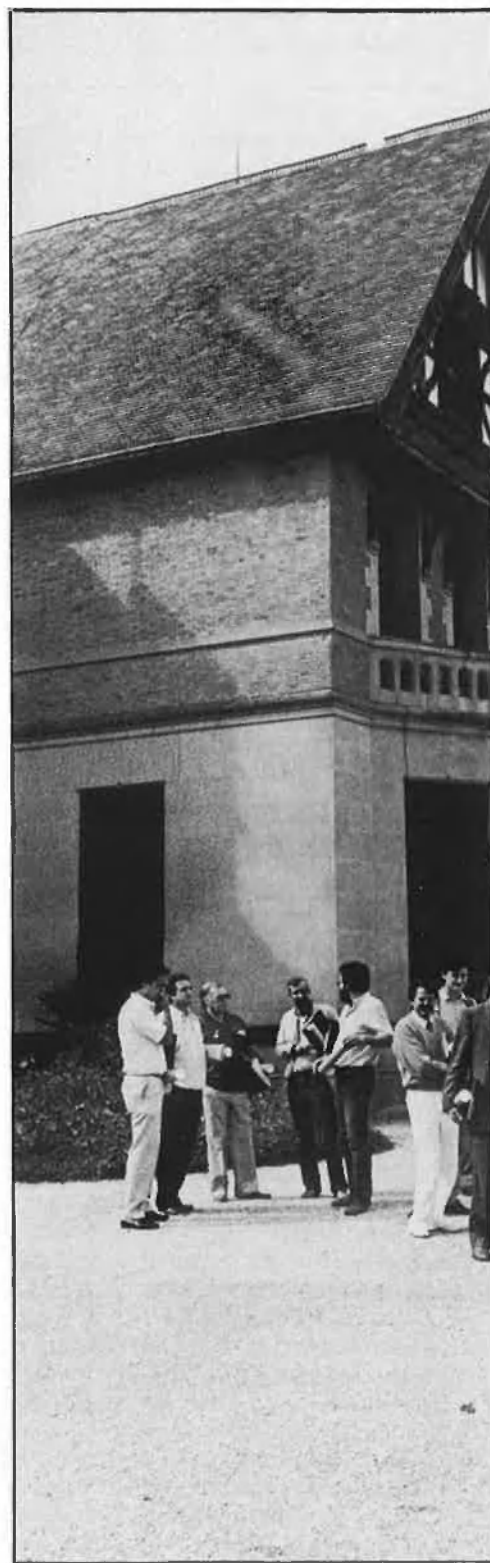
Fernández Albor: paraules mesurades i una cita.

Però no només uneixen els enemics compartits, el desig reflexiu de conèixer un grapat de literatures vives i suggerents que aprenen a respondre a una variadíssima gamma d'entrebancs va imposant-se a la visceral simpatia que sempre desperten els companys de patiments.

Els diversos Galeusca han anat orientant-se a poc a poc en aquest sentit i ja comencen a collir-se'n els fruits: de laborals, com el seguiment i la resposta al projecte de llei de propietat intel·lectual, que pot lesionar greument els interessos dels escriptors, les actuacions front a l'IVA; i de culturals, tota una xarxa de contactes, informacions, traduccions i estudis que ens apropen.

El dia 24, l'organització gallega rebé bascos i catalans amb una hospitalitat absoluta, fins i tot excessiva. El mateix sol, contra els tòpics, va lluir els quatre dies. Tots els colors del verd gallec digueren fort la benvinguda. Ens hostatjàrem al parador de Baiona, obra de Fraga, damunt una fortalesa impressionant que recordava *La Fuga de Kolditz* —i el paral·lel es féu sagnant quan arribà, de vacances, Sa Altesa el Príncep d'Astúries, amb la «discreta» vigilància subsegüent—. Realment era difícil escapar-se d'una agenda atapeïda d'actes i discursos. **Antoni Serra** aconseguí èxits brillants en l'empresa. Dues botelles d'*oruxo* a la salut d'*EL TEMPS* en són testimoni. Un altre fugit notable, **Rafa Vallbona**, buscava desesperadament un *Macdonald's* on fer-se una hamburguesa plàstica. «Cal ser europeus». Cranques, *vieires* i percebes encara deuen estar rient-se'n.

Entre les intervencions del dia 25 destacà el d'**Oscar López**, de l'Associació d'Escriptors de Lisboa (Portugal havia estat convidada enguany), que recordà que els portuguesos havien aconseguit la independència gràcies als esforços dels Segadors catalans. Tot un detall. Però els favors es

tornen, Oscarinho. El mateix dia, ponències sobre llengua i mitjans de comunicació. Ben interessants i polèmiques les catalanes, redactades per la verinosa llengua de **Xavier Pericay** i pel no menys malèvol **Ricard Fité**: clares, cartesianes, puntuals. Les ponències de **Maria Pilar Garcia Negro** i **Margarita Ledo** hi afegiren, amb causticitat cèltica, la nota reivindicativa. La d'**Andu Lèrxundi** només serví

L. AZARATE

per saber, veure per viure, que en totes parts se'n crien, de bolets.

Als dies següents es parlà de les relacions jurídiques dels escriptors. «El plat fort», com no es cansava de repetir **Ignasi Riera**, que d'això en sap. Per a Riera, «la principal raó de ser d'una associació professional és intentar resoldre els problemes del gremi». Raó, no li'n falta. **Francisco Rodríguez** informà dels perills i les ambi-

güitats del projecte de llei que ens amenaça i **Guillem Jordi Graells** de les negociacions dutes a cap per l'Associació Catalana amb Hisenda. Graells ha demostrat ser un tresorer eficientíssim de l'associació. En paraules d'**Isabel Clara Simó**, «és que de les pedres trau duros». Un miracle que deixa els dels pans i els peixos en brossa de riu.

A les darreres ponències, estrictament literàries, es reiteraren les al·lineacions usuals: una mena d'apunts

DOMÈNEC UMBERT

Isabel Clara Simó i Ignasi Riera.

sociològics, la basca; una profusió ordenada de dades, la catalana; reivindicacions i anecdotari, sovint punyent, la gallega. Tres estils.

I a l'endemig molts actes. El regidor de cultura vigatà fugí d'estudi amb regular traça, els escriptors portuguesos i gallecs s'agermanaren per sempre més a la frontera —el detectiu Mosqueiro rondava per allí, directament— i a la cloenda, **Fernández Albor**, president de la Xunta, AP, pronuncià paraules mesurades i alguna cita. «Temos patria, temos lingua, temos fe, estamos salvados». Una perla. L'any que ve se'n sentiran de més grosses perquè els Encontres es faran a València. Com digué Fernández Albor, els valencians tenen difícil superar el llistó galleg. Ja veurem que diu **Lerma**.

No tot van ser flors i violes, però, des del començament, a Poblet, els Encontres arrosseguen un excés de protocol, d'operació de prestigiament. Enguany no ha faltat ni un con-

cert de la banda de Vigo ni una visita a la llar de Rosalia. Mala cosa quan aquesta mena d'actes ha impedit que es desenvolupassen els necessaris debats. El programa esdevé així afeixugador, però poc eficient. Per a **Lluís Alpera** el debat i la informació cultural haurien de trobar formes més àgils

i completes de realització. **Graells**, a més, reclamava un plantejament més pragmàtic de cara als temes professionals.

El comunicat final dels Encontres fa una esmena a la totalitat del projecte de llei de propietat intel·lectual, afirma que cadascuna de les associacions elaborarà d'ací a quatre mesos sengles avantprojectes de llei del llibre, que hauran de negociar amb els respectius governs autònoms —cosa que planteja problemes a l'associació catalana, que haurà de bregar amb tres Generalitats policromes—. A més, el comunicat insisteix en el to reivindicatiu habitual, denuncia les mixtificacions dels *mass-media*, sol·licita ajudes suficients a les institucions i dóna fe del creixement i la puixança de les tres literatures, malgrat tot. Les comissions que han de tirar endavant projectes i demandes hauran de suar en silenci fins a la pròxima convocatòria.

Fins ara, en comunicats, ponències i discursos s'ha parlat clar i català, galleg i basc. Fins i tot **Pujol**, **Ardanza** i **Fernández Albor**. A València, això, voldrà dir moltes coses. □